

The Holy See

KATEHEZA PAPE IVANA PAVLA II.

NA OPĆOJ AUDIJENCIJI

Srijeda, 3. studenog 2004.

Po bogoslužju Crkve vjernici sudjeluju u nebeskoj liturgiji

Kateheza br. 37. Uvodno čitanje: Otk 4,11; 5,9.10-12: Hvalospjev otkupljenih (Večernja utorka 1. tjedna) Dostojan si, Gospodine, Bože naš, / primiti slavu i čast i moć! / Jer ti si sve stvorio, / i tvojom voljom sve postade / i bi stvoreno! / Dostojan si uzeti knjigu / i otvoriti pečate njezine. / Jer si bio zaklan / i otkupio, krvlju svojom, za Boga / ljude iz svakog plemena i jezika, / puka i naroda. / Učinio si ih Bogu našem / kraljevstvom i svećenicima, / i kraljevat će na zemlji. / Dostojan je zaklani Jaganjac / primiti moć i bogatstvo / i mudrost i snagu / i čast i slavu i blagoslov!

1. Hvalospjev što nam je upravo naviješten označuje bogoslužje večernje svojom jednostavnošću i snagom zborne hvale. On je dio svečane vizije s početka Otkrivenja, koja predstavlja neku vrstu nebeske liturgije s kojom se i mi sjedinjujemo, premda još hodočasnici na zemlji, za vrijeme naših crkvenih slavlja. Himan, koji se sastoji od nekoliko redaka preuzetih iz Knjige Otkrivenja i združenih liturgijskom uporabom, temelji se na dvama glavnim elementima. Prvi, ukratko naznačen, jest proslava Gospodinova djela: "ti si sve stvorio, i tvojom voljom sve postade i bi stvoreno" (4,11). Stvaranje doista objavljuje ogromnu Božju moć. Kao što kaže Knjiga Mudrosti, "prema veličini i ljepoti stvorova možemo, po sličnosti, razmišljati o njihovom Tvorcu" (13,5). Slično primjećuje i apostol Pavao: "ono nevidljivo njegovo... onamo od stvaranja svijeta, umom se po djelima razabire" (Rim 1,20). Stoga je na mjestu pjesan hvale upravljena Stvoritelju da se počasti njegova slava.

2. U tom kontekstu, može biti zanimljivo podsjetiti da je car Domicijan, za čije je vladavine možda i napisano Otkrivenje, zahtijevao da ga se naziva "Dominus et deus noster", Gospodin i bog naš, te je tražio da mu se obraća samo s tim naslovima (usp. Svetonije, Domiziano, XIII). Kršćani su

naravno odbijali da ljudskom stvorenju, pa makar izuzetno moćnome, daju takve naslove, te su svoje klanjateljske zazive upućivali jedino istinskome "Gospodinu i Bogu našem", stvoritelju svega (usp. Otk 4,11) i Njemu koji je s Bogom "prvi i posljednji" (usp. 1,17), koji sjedi s Bogom Ocem na nebeskome prijestolju (usp. 3,21): Kristu umrlome i uskrsnome, koji je ovdje na simboličan način prikazan kao "Jaganjac" koji stoji, premda je bio "zaklan" (5,6).

3. To je, zapravo, drugi, opsežno predstavljen, element hvalospjeva kojega tumačimo: Krist, zaklani Jaganjac. Četiri bića i dvadeset i četiri starješine uzvikuju mu uz pjesmu koja započinje usklikom: "Dostojan si uzeti knjigu i otvoriti pečate njezine jer si bio zaklan" (5,9). U središtu je hvale tako Krist sa svojim povijesnim djelom otkupljenja. Upravo je njemu moguće odgonetnuti smisao povijesti: On je taj koji će "otvoriti pečate" (5,9) tajanstvene knjige koja sadrži plan što ga je Bog naumio.

4. No, njegov zadatak nije samo tumačenje, nego i čin dovršenja i oslobođenja. Budući da je bio "zaklan", mogao je "otkupiti" (5,9) ljude koji dolaze iz najrazličitijih krajeva. Grčki glagol koji je tu upotrijebljen ne upućuje izričito na izvještaj o Izlasku, u kome se nikada ne govori o "otkupu" Izraelaca; ipak, nastavak rečenice sadrži očito podsjećanje na znamenito obećanje što ga je Bog dao Izraelu na Sinaju: "vi ćete mi biti kraljevstvo svećenika, narod svet" (Izl 19,6).

5. Ovo je obećanje postalo stvarnost: Jaganjac je doista od naroda ustanovio za Boga "kraljevstvo i svećenike i kraljevat će na zemlji" (Otk 5,10), a to je kraljevstvo otvoreno čitavome čovječanstvu pozvanome da oblikuje zajednicu sinova Božjih, kako će na to podsjetiti sveti Petar: "A vi ste rod izabrani, kraljevsko svećenstvo, sveti puk, narod stečeni da naviještate silna djela Onoga koji vas iz tame pozva k divnom svjetlu svojemu" (1 Pt 2,9). II. vatikanski sabor izričito spominje ove tekstove iz Prve Petrove poslanice i iz Knjige Otkrivenja, kada, predstavljajući "opće svećeništvo" koje pripada svim vjernicima, označava načine na koje ga oni vrše: "Vjernici, snagom svoga kraljevskoga svećeništva, sudjeluju u prinošenju Euharistije i vrše ga u primanju sakramenata, u molitvi i zahvaljivanju, svjedočanstvom svetog života, samozatajom i djelotvornom ljubavi" (Lumen gentium, br. 10).

6. Hvalospjev iz Knjige Otkrivenja, o kojemu danas razmišljamo, zaključuje se završnim usklikom što ga uzvikuju "mirijade mirijada" anđela (usp. Otk 5,11). Usklik se odnosi na "zaklanoga Jaganjca", kojemu je pripisana ista slava namijenjena Bogu Ocu, jer je "dostojan primiti moć, i bogatstvo, i mudrost, i snagu" (5,12). To je trenutak čiste kontemplacije, radosne hvale, pjesme ljubavi upućene Kristu u njegovu vazmenome otajstvu. Ova blistava slika nebeske slave unaprijed je označena bogoslužjem Crkve. Doista, kao što to podcrtava i Katekizam katoličke Crkve, liturgija je "djelo" čitavoga Krista (Christus totus). Oni koji je ovdje slave, onkraj znakova, već su u nebeskoj liturgiji, gdje je slavlje potpuno zajedništvo i svečanost. U toj vječnoj liturgiji Duh i Crkva omogućuju nam sudjelovati kada slavimo, u sakramentima, otajstvo spasenja (usp. br. 1136.1139).

